

Alia lra.
† paupes.

Alia lra.
† deū.

Alia lra.
† vincros.
† despectit.

Alia lra.
† reptilia.

Alia lra.
† possidebit.
† habitabit.

tate angeloz: vbi nec aduersari^o erit in cer-
tamine vtilandus: nec piger de terra exci-
tandus. **V**ideat inopes et letetur:
Credat et spe gaudeat: magis inopes sint:
vt saturari mereant: ne cum supbie sagna
ructant: neget eis panis quo salubiter vi-
uant. **Q**uerite dñm inopes: esurite et sitite.
ipse est em panis q̄ de celo descendit. **Q**ue-
rite dñm et viuet aia vestra. **Q**ueri-
tis panē vt viuat caro v̄sa: dñm querite et
viuat aia v̄ra. **Q**m exaudiuit pau-
peres dñs: Exaudiuit paupes: nec ex-
audiret paupes nisi paupes. **Q**uis exaudi-
ri: Paup esto: dolor de te clamet: nō fasti-
diū. **Q**m exaudiuit paupes dñs. **E**t cō-
peditos suos nō spreuit. **O**ffensos
a seruis fecit eos cōpeditos: sed clamātes
de cōpedib⁹ nō ptēpsit. **Q**ue sūt iste cōpe-
des: **M**ortalitas: corruptibilitas carnis:
cōpedes sūt quib⁹ ligati sum⁹. **E**t vult⁹ no-
sce istarū cōpedū grauitatē. **I**nde d̄r cor-
pus qd̄ corrupit̄ aggrauat aiam. **Q**m ho-
mines in seculo eē diuites volūt: istis cōpe-
dibus pānos querūt: s̄ sufficiat pāni cōpe-
dū. **I**n q̄re: quātū depellēde necessitatis
est. **L**ū aut̄ supflua q̄r: cōpedes tuas one-
rare desideras. **I**n tali q̄ custodia vel sole
cōpedes remaneant: sufficiat diei malicia
sua. **B**e ista malicia clamam⁹ ad deū: qm̄
exaudiuit paupes dñs: et cōpeditos suos
nō spreuit. **L**audēt illi celi et terrar:
mare et oia reptilia in eis. **V**ere diui-
tiehui⁹ paupis iste sunt: p̄siderare creatu-
ram: et laudare creatorē. **L**audēt illū celi et
terra: mare: et oia reptilia in eis. **E**t creatura
ista sola laudat deum: qm̄ p̄siderata ea lau-
dat deus. **A**udi et aliud. **Q**m de⁹ sal-
uā faciet syon: **R**eparat ecclesiā suā: gē-
tes fideles incorporat vnigenito suo: non
fraudat credētes in se p̄mio repromissiois
sue. **Q**m deus saluā faciet syon. **E**t edifi-
cabunt ciuitates iude. **I**pse sunt ec-
clesie: nēo dicat: qm̄ erit istud vt edificēt ci-
uitates iude. **S**i velis agnosce structurā
et eē lapis viu⁹: vt itres in eā. **E**t nūc ciuita-
tes Iude edificant. **J**uda em̄ p̄fessio inter-
ptat. **B**e p̄fessione hūilitat̄ edificant ciui-
tates Iude: vt foris ab eis supbi remane-
ant: q̄ p̄fiteri erubescāt. **Q**uō de⁹ saluā fa-
ciet syō. **Q**uā syō: **A**udi in seq̄ntib⁹. **E**t
semen suoz ei⁹ obtinebūt eā: et q̄
diligūt nomē ei⁹ inhabitabit i ea.
Psalm⁹ finit⁹ est: sed paululū istos duos
v̄sus nō relinq̄mus. **A**dmonet em̄ nos ali-

qd̄: nē desperādo in illā structurā nō intre-
mus. **S**emē inquit seruoꝝ eius obtinebūt
eā: **I**ā q̄ semē seruoꝝ eius q̄ sūt: **F**orte di-
cis: iudei nati de Abraā. **N**os aut̄ q̄ nō su-
mus nati de Abraā quō habebim⁹ istā ci-
uitatē: **S**z nō sūt semē Abrae illi iudei: q̄-
b⁹ dictū ē: **S**i filij Abrae est̄ facta Abrae
facite. **S**emē q̄ seruoꝝ ei⁹: imitatores fidei
seruoꝝ ei⁹ obtinebūt eā. **B**eniq̄ vltimus
v̄sus supioꝝ exponit. **Q**uasi em̄ turbat⁹
ne putares forte h̄ de iudeis dici: et semen
suoz ei⁹ obtinebūt eā dicēs: **N**os semē gē-
tiū sum⁹ q̄ idola coluerūt: et demonib⁹ sui-
erunt: quid q̄ nobis in hac ciuitate sperā-
dū ē: statū subiecit vt p̄sumas et speres: **E**t
q̄ diligūt nomē ei⁹ inhabitabūt in ea. **H**oc
est em̄ semē seruoꝝ ei⁹ q̄ diligūt nomē ei⁹.
Quia em̄ serui ei⁹ dilexerūt nomē ei⁹: q̄cū-
q̄ nō diligūt nomē ei⁹: nō se dicant semen
seruoꝝ eius: et qui diligūt nomē eius nō se
negēt semen seruoꝝ eius.
Explicit Trac. de p̄s. LXVIII. **I**ncipit
Trac. de p̄s. LXIX. **P**refatio.
Gras grano tritici: q̄ mori voluit
et multiplicari: gr̄as vnico filio dei
dño et saluatori n̄ro Iesu chusto:
q̄ mortē n̄ram subire nō dedignat⁹ est: vt
nos vita sua dignos facēt. **E**cce q̄ singlar⁹
erat donec trāfret: sic dixit i psalmo: **S**in-
gularis sū ego donec trāfēā. **Q**uia sic erat
singulare granū: vt in se h̄ret magnā multi-
tudinē secūditatē: in q̄ntis ḡntis passionē
ei⁹ imitatib⁹ exultam⁹: qm̄ natalicia marty-
rū celebram⁹. **M**ulta q̄ mēbra ei⁹ sub vno
capite ip̄o saluatore n̄ro caritatē et pacē vin-
culo colligata: sicut nosse dignam⁹: qm̄ se-
pissime audist⁹ vn⁹ hō sūt: et ip̄oz vni⁹ hōis
vox i psalmis plerūq̄ audist⁹: et sic clamat
vn⁹ tāq̄ oēs: q̄ oēs in vno vn⁹ sūt. **A**udia-
mus q̄ qm̄ laborauerūt martyres: et inf̄ ma-
gnas tēpestates odioꝝ i h̄ sc̄lo piclitate s̄:
nō tā corpore: qd̄ q̄nq̄ posituri erāt: sed ip-
sa fide: ne deficiētes et forte acerbis p̄secu-
tionū cedētes dolorib⁹: vel amori vite hu-
ius amitterēt qd̄ p̄miserat de⁹: q̄ nō solū v̄-
bo: sed etiā exēplo abstulerat oēm timores
verbo dicēs: **N**oilite timere eos q̄ corp⁹ oc-
cidūt: aiam aut̄ nō p̄nt occidere: exēplo fa-
ciēs qd̄ verbo p̄cepit: vt nec eoz verberā-
tū manus vellet deuitare: nec alapas p̄cu-
tientiū: nec saluas cōspuentiū: nec coro-
nā de spinis imponentiū: nec crucē inter-
ficiētiū: nihil horū vitare voluit cum ni-
hil opus erat p̄pter eos quibus hoc opus

erat: faciens egrotis de seipso medicamen-
 tus. Laborauerunt ergo martyres et nisi ille
 semp adesset qui ait: Ecce ego vobiscum sum
 usque in consummationem seculi: usque defecis-
 sent. Est ergo in hoc psalmo: vox contribu-
 latorum: et ideo usque martyrum inter passio-
 nes piculantium: sed de suo capite presume-
 tum. Audiamus eos et loquamur cum eis ex af-
 fectu cordis: etiam si non similitudine passio-
 nis. Illi enim iam coronati sunt: nos adhuc
 piclitamur: non quia tales nos persecutores
 videntur: quales ipsos viderunt: sed fortasse pe-
 iores in omnimodis generibus tantorum scanda-
 lorum. Hinc enim tempora magis abundat illud verbum est:
 quod clamauit dominus: Ne mundo ab scandalis:
 et quoniam abundauit iniquitas: refrigescet cari-
 tas multorum: Hinc enim et Loti ille sanctus in
 sodomis ab aliquo corporale persecutione pa-
 tiabatur: aut dictum illi erat: ut non ibi habita-
 ret: persecutio eius facta mala sodomitarum
 erat. Hinc ergo iam christo in celo sedente: iam
 glorificato: iam subiectis ceruicibus regum in
 go eius: et suppositis eorum frontibus signo ei-
 us: iam nullo remanente qui palam christia-
 nis audeat insultare: adhuc tamen inter orga-
 na et symphonicos gemimus: adhuc illi ini-
 mici martyrum: quod vocibus et ferro non pos-
 sunt: eos sua luxuria persecuntur: atque vti-
 nam paganos tantum non toleraremus: esset que-
 cumque solacium expectare eos qui nondum cruce
 christi signati sunt: quoniam signentur: et quoniam eius
 auctoritate alligati desinant furere. Vide-
 mus etiam in fronte portantes signum eius: sicut
 in ipsa fronte portare in ipud etiam luxuriam: die-
 busque et solennitatibus martyrum non exultare: sed
 insultare: et inter hec gemimus: et hec persecutio
 nostra est: si est in nobis caritas que dicat: Quis
 infirmatur et ego non infirmor: Quis scan-
 dalizatur et ego non exoro: Nullus ergo seruus
 dei sine persecutione. Plerumque est illud quod apostolus
 ait: Sed et omnes qui volunt in christo pie viuere
 persecutionem patient. Videris vnum videris:
 quod diabolus biformis est: Leo est in impe-
 tu: draco in insidijs. Leo minime inimicus est:
 draco insidie inimicus est. Quoniam nos securi: Ec-
 ce sunt omnes christiani. Nullusque et diabolus christi-
 anus erit: Lepore ergo non cessat: insidians non
 cessat. Infrenatus est: atque illigatus in cordibus
 impiorum: ne seuiat in ecclesia: et tamen faciat quoniam
 tu vult. Fremunt dentes impiorum aduersus di-
 gnitatem ecclesie: et pacem christianorum: et quoniam non
 habent quod agant: seuiendo: saltando: blasphemando:
 luxuriando: non impellunt corpora christi-
 anorum: sed lacerant animas christianorum. La-

memus ergo vna voce omnes hec verba:

Expositio psalmi.

Deus in adiutorium meum intende.
 De: Opus enim habemus semper in
 adiutorio in isto seculo. Quoniam autem non
 modo: Tamen in tribulatione positi maxime dicamus:
 Beatus in adiutorium meum intende. Confun-
 dantur et reuerentur: qui querunt animam
 meam. Christus dixit: Sive caput dicat: sive
 corpus dicat: ille dicit qui dixit: Quid me per-
 secutis: Ille dicit qui dixit: Luz vni ex minimis
 meis fecistis mihi fecistis. Nota est ergo vox ho-
 mois: totius hominis: capitis et corporis: non sepe com-
 mendanda quoniam non. Confundantur inquit et reueren-
 tur qui querunt animam meam. In alio psalmo dicit:
 Consideraba in dexteram et videbam: et non erat
 qui confunderet me: Perijt fuga a me: et non est qui
 requirat animam meam. Ibi de persecutoribus ait: quoniam
 non erat qui requireret animam eius. Hic autem: Confun-
 dantur et reuerentur qui querunt animam meam. Bolebat
 se non quoniam ad imitandum: gemebat se quoniam ad op-
 primendum. Querit animam iusti: cum imitari cogi-
 tas: querit animam iniusti cum occidere cogitas. Quoniam
 duobus modis querit anima hominis iusti: singuli sin-
 guli psalmis expressi sunt. Illic dolet: quoniam non est
 qui requirat animam eius ad imitandam passionem eius.
 Hic autem confundantur et reuerentur qui querunt animam
 meam. Querunt animam eius: non ut duas habeant.
 Non enim sic querunt animam eius quod querit latro
 tunicam viatoris: Ad hunc occidit: ut expoliet:
 ut habeat. Qui autem persequitur ut occidat: ex-
 cludit animam: non se vestit. Querunt illi animam
 meam: occidere me volunt. Quid ergo tu illis op-
 tas: Confundantur et reuerentur. Et vbi est quod
 audisti a domino tuo: Diligite inimicos vestros:
 benefacite his qui vos oderunt: et orate pro
 his qui persequuntur vos: Ecce persecutionem pa-
 teris: et maledicis eis a quibus pateris. Quod
 imitatis passiones precedentiibus domini tui pen-
 detis in cruce et dicentis: Pater ignosce il-
 lis: quoniam nesciunt quid faciunt: Respondet talia
 dicentibus martyr et dicit. Dominum mihi propo-
 sisti dicente: Pater ignosce illi: quoniam nesciunt quod fa-
 ciunt: agnosce et vocem meam: ut sit et tua. Quid
 enim dixi de inimicis meis: Confundantur et
 reuerentur. Jam facta est talis vindicta de
 inimicis martyrum. Saulus ille qui Stepha-
 num persecutus est confusus est et reuerentus: anbe-
 labat cedes: querebat quos attraheret et neca-
 ret: audita desuper voce: Saule saule: quid
 me persequeris: confusus est: et prostratus est: et
 erectus ad obediendum: qui inflamatus erat
 ad persequendum. Hoc ergo optant martyres ini-
 micis suis: confundantur et reuerentur. De-

Alia lra.
 † Dñe ad ad
 iuuandū me
 festina.

diu enim non confundantur et reuerentur: necesse est facta sua defendant. Gloriosi sibi videntur: quia tenent: quia ligantur: quia verberantur: quia occiduntur: quia saltantur: quia insultantur: de his omnibus factis aliqui confundantur et reuerentur: necesse est facta sua accusent. Si enim confundentur et reuertentur: quia pueri non possunt: nisi confusi fuerint et reueriti. Optemus ergo hec inimicis nostris: securi optemus. Ecce ego dixi et vobiscum dixerim: omnes qui adhuc saltant et insultant martyribus confundantur et reuerentur: et aliqui in his parietibus: tundant confusi pectora sua.

Alia lra.
et volunt.

Auertantur retrorsum et erubescant: qui cogitant mihi mala. Primo fuit impetus persecutorum: modo remansit maliuolentia cogitantium. Proorsus tunc sunt in ecclesia persecutionis distincta: sequere sequentia. Factus est impetus in ecclesia quando reges persequerentur: et qui predicti erant reges et persecutori et credituri: impleto uno utique alterum sequeretur. Factus est et illud ut persequens fuit: crederent reges: data pax est ecclesie: cepit esse in culmine dignitatis: ecclesia etiam in hac terra: etiam in hac vita: sed non deest fremitus persecutorum: impetus suos ad cogitationes verterunt. In illis cogitationibus tanquam in visco ligatus est: diabolus frenatus et non erumpit. Bictum est enim de his temporibus ecclesie: peccator videbitur et irascetur. Et quod faciet: Nunquid quod primo: attrahet: ligare: percutere: Non facit hoc. Quid ergo: Bictibus suis fridet et tabescet. Et his tanquam irascitur martyr: et tunc per his orat martyr. Quomodo enim illi bene optavit illis: de quibus dixit: Confundantur et reuerentur qui querunt animas meas: sic et nunc auertantur retrorsum et erubescant qui cogitant mihi mala. Quare? Ut non procedant: sed sequantur. Qui enim reprehendit christianam religionem: et consilio suo vult vivere: qui si procedere vult christum: ut ille videlicet errauerit: et inualidus infirmusque fuerit: qui vel voluerit pati in manus iudeorum: vel potuerit. Ille autem recordatur sit cauens ista omnia: declinans a morte: mentiens etiam iniquum ne moriatur: interficiens animam suam: ut viuat corpe: magni consilij prudentisque sibi videtur. Precedit reprehendens christum: veluti antecedit christum: credat in christum: et sequatur christum. Nam quod optatum est modo persecutoribus cogitantibus mala: dixit hoc ipse dominus Petro. Precedere quippe quodam loco Petrus voluit dominum. Loquebantur enim saluator de passione sua: quam si non suscepisset: nos salui non essemus: et Petrus qui paulo ante eum confessus erat filium dei: et in illa professione appellatus erat petra: supra quam fa-

bricaretur ecclesia: paulo post domino dicente de futura passione sua ait: Absit dominus a peccatis tibi esto: non fiet istud. Paulo ante: beatus es Simo bariona: quia non tibi reuelauit caro et sanguis: sed pater meus qui in celis est. modo repente: redi post me sathanas. Quid est redi post me: Sequere me. Precedere me vis: consilium mihi dare vis: melius est ut consilium meum sequaris: hoc est redi retro: redi post me. Antecedente contemnat ut retro redeat: et appellat sathanam: quia vult procedere dominum. Paulo ante beatus: modo sathanas. Ut paulo ante beatus? Quia non tibi inquit reuelauit caro et sanguis: sed pater meus qui in celis est. Unde modo sathanas? Quia non sapis inquit que dei sunt: sed que hominum. Qui ergo volumus recte celebrare natalicia martyrum: desideremus imitacionem martyrum: ne velimus procedere martyres: et melioris consilij nobis videri esse: quia cuiusdam passionis pro iusticia et pro fide: quos illi non euitauerunt. Ergo illi qui cogitant mala: et in luxuria nutriunt corda sua: auertantur retrorsum et erubescant: audiant ab Apolo postea dicente: Quomodo autem fructum habuistis aliqui: in quibus nunc erubescit? Quid sequitur?

Auertantur statim erubescant: qui dicunt mihi euge euge. Duo sunt genera persecutorum: vituperantium: et adulatorum: Plus persequitur lingua adulatoris: quam manus interfectoris. Nam et ipsum caminum dixit scriptura. Certe cum de persecutione loqueretur scriptura dixit: Tanquam aurum in fornace probauit illos de martyribus interfectis: et sicut holocausti hostiam accepit illos. Audi quia et lingua adulatorum talis est: probatio inquit argenti et auri ignis. Ut autem probat per os laudantium est. Argenti inquit: et auri: ignis ille: ignis et iste: de utroque te salutem oportet exire. Fregit te reprehensor: fractus es in fornace tanquam vas fictile. Formauit te verbum: et venit temptatio tribulationis. Illud quod formatum est oportet ut coquatur: sed bene formatum est accedit ignis et firmat. Ut ille dicebat in passione: aruit sicut testa virtus mea. Passio quippe et caminum tribulationis fecerat fortior. Rursus si lauderis ab adulatoribus et assentantibus: et annueris eis veluti emens oleum non tecum portans: sicut quando virgines insipientes: erit caminus fracture tue: etiam os laudantium te. Sed sine his non possumus: necesse est ut intremus in hec et exeamus inde: intremus in vituperationem aliquam malorum et improborum: in

trem^o z in assentatione aliqua adulatori:
 sed exire inde op^o est. Rogem^o eu de q di
 ctu est: Custodiat dñs introitu tuu z exitu
 tuu: vt intras integer: sic exeat integer. Aut
 em z Apulus: Fidelis e de^o q no vos sinat
 teptari sup q̄ potestis. Ecce habes ingres
 sum: no dixit no teptemini. Qui em no te
 ptat no pbat: z q no pbat no pficit. Quid
 g optauit: Fidelis de^o qui no vos sinat te
 ptari sup q̄ potestis. Audistis ingressum
 audite z exitu: s̄ faciet cu teptatioe etiã ex
 itu vt possitis tolerare. Ergo z illi auertat
 statim erubescetes q dicunt mihi euge eu
 ge. Quare em me laudat: Laudet deum.
 Quis em ego su vt lauder i me: Aut quid
 ego feci: Quid habeo qd no accipi: Si ac
 cepisti inqt quid gliaris quasi no accepis:
 Auertat g statim erubescetes q dicunt mihi
 euge euge. Tali oleo pingue factu e caput
 hereticor: cu dicunt: ego su: ego su: z dicat
 illis tu dñe: acceperit euge euge: secuti sut
 euge euge: facti sunt duces ceci cezor se
 quetu. Aptissimus vocib^o donato dicunt
 ista carata: euge euge dux bone: dux p̄cla
 re: z no dixit ille: auertant statim z erubescat
 q dicunt mihi euge euge: nec eos corrigere vo
 luit: vt christo diceret: dux bone: dux p̄cla
 re. At vo Apulus formidat euge hoim: vt
 vere laudaret in christo: noluit se laudari
 p christo dicentibusq̄ qbusda: ego su Pau
 li: respodit in libertate dñi: Nūqd Paul^o
 crucifix^o est p vobis: aut in noie Pauli ba
 ptizati est: Ergo dicat martyres etiã in p
 secutioe adulationu: auertat statim erube
 scetes q dicunt mihi euge euge. Et qd sit cu
 illi auertant z erubescunt oes: siue q querunt
 aiã meã: siue q cogitat mihi mala: siue q
 puerfa z simulata beniuolentia lingua volut
 emollire qd feriat: cu fuerint z ipi auersi et
 pfusi: qd fiet: **Exultet z iocundetur**
in te: No in me: no in illo aut in illo: s̄ in q
facti sut lux q fuerunt tenebre. Exultet z io
cudent in te. Oes qui q̄runt te. Aliud
est q̄rere deũ: aliud q̄rere hoim. Iocudent
q q̄runt te. No iocudabunt g q querunt se
qs por q̄sisti añq̄ q̄reret te. No duz q̄rebat
ouis illa pastore: aberrauerat a grege: z de
scedit ad eã: q̄siuit eã: reptauit i humer^o su
is: p̄temnit te iã q̄rentẽ se. Iã g q̄ris eum q
por q̄siuit te: fac qd ait. Que sut oues mee
vocẽ meã audiunt z sequuntur me. Si g que
ris eu q por q̄siuit te: z ouis facta es ei^o: et
audis vocẽ pastoris tui: z sequeris eu: vi
de quid tibi de se ostedit: qd de corpe suo:

ne in ipso errares: ne in ecclesia errares: ne q̄s
 tibi diceret: christ^o est q no e christ^o: aut ec
 clesia q no est ecclesia. Multi em dixerit car
 ne no habuisse christu: z no in corpe suo re
 surrexisse christu: noli seq̄ voces eoz: audi
 vocẽ ipsius pastoris: q induit^o est carne vt
 q̄reret p̄ditã carnẽ: surrexit: z ait: Palpa
 te z videte q̄ spirit^o ossa z carnẽ no habet
 sicut me videtis h̄re. Ostedit se tibi: vocẽ
 q̄ ei^o seq̄re. Ostedit z ecclesiam: ne q̄s te fal
 lat in noie ecclesie. Sportebat inqt christu
 pati: z resurgere a mortuis tertia die: z p̄di
 carum noie eius penitentia z remissionem
 pctoz p oes gentes: incipit ab hierusa
 le. Habes vocẽ pastoris tui: noli sequi vo
 cẽ alienoz: z furẽ no timebis: si vocẽ pasto
 ris fueris secutus. Unde aut sequeris: Si
 nec cuiq̄ hoim dixeris: q̄si eius merito eu
 ge euge: ne cu gratulatioe audieris: ne oleo
 peccatoris pinguescat caput tuu. Exultet
 z iocudent in te oes q q̄runt te. **Et dicant:**
Quid dicet: q exultat: Semp magnifi
cetur dñs: Bicat hoc oes qui exultat et
q q̄runt te. Quid: Semp magnificet dñs.
Qui diligit salutare tuu. No tantu
magnificet dñs: sed etiã dñs sp. Ecce erra
bas z auersus ab eo eras: vocauit te mag
nificet dñs. Ecce inspirauit tibi p̄fessiones
pctoz: p̄fessus es: dedit venia: magnifice
tur dñs. Iaz cepisti iuste viuere: iam puto
q̄si iustu est: vt z tu magnificeris. Etem cu
te vocaret errate: magnificandus erat dñs:
cu tibi p̄fitei pctã dimisit: magnificandus
erat dñs. No iam audies vba ei^o cepisti
pficere: iustificat^o es: puenisti ad q̄ndã vir
tutẽ excellentia: dignu est vt z tu aliqui ma
gnificer. Bicat: sp magnificet dñs. Pec
cator es: magnificet vt vocet: p̄fiteris: ma
gnificetur vt ignoscat: iã iuste viuis: mag
nificet vt regat: p̄seueras vsq̄ i finẽ: vt glo
rificet magnificetur. Semp g magnificet
dñs. Hoc dicat iusti: hoc dicat qui q̄runt
eu: q̄squis hoc no dicit: no querit eu. Ecce
magnificet dñs: exultet z iocudent oes q
q̄runt eu: z dicant sp magnificetur dñs q di
ligut salutare ei^o. Ab illo est em illi salus si
a se. Salutare .n. dñi dei nr̄i saluator dñs
nr̄i Iesus christ^o. Quisq̄ diligit saluatore
cõfiteatur se sanatu: q̄sq̄ se p̄fiteatur sanatu
fuisse: cõfiteatur egrotu. Bicant ergo semp
magnificetur dñs qui diligit salutare tuu:
no salutare suu: quasi ipsi se saluet: no qua
si salutare hois tanq̄ ab illo saluent. No
te inqt p̄fidere in principes: z in filios ho

Alia lra.
 tletentur.

minū: quib⁹ nō est sal⁹. Quare hoc: Bñi ē salus: ⁊ sup pplm tuuz bñdictio tua. Ergo sp magnificet dñs. Qui hoc dicunt: Qui diligūt salutare tuū. Ecce magnificet dñs nūq̄ tu: nūq̄ tu: in illo aliqd: in me nihil. Si autē in illo qcquid ego: ille nō ego. Tu q̄ quid? Ego vero egenus ⁊ pauper sum. Ille diues: ille abundans: ille null⁹ indigēs. Ecce lumē meū: ecce vnde illumi nor: qm̄ clamo: tu illuminabis lucernā meam dñe: de⁹ meus illuminabis tenebras meas. Domin⁹ soluit compeditos: dominus erigit elisos: Dominus sapientes facit cecos: dñs custodit p̄selitos. Quid ergo tu? Ego vero egenus ⁊ pauper. Ego tāq̄ pupillus: aia mea tanq̄ vidua destituta ⁊ desolata: auxiliū q̄ro: sp infirmitatē meā cōfiteor: Ego vero egenus ⁊ pauper. Bonata sunt mihi peccata: iam cepi seq̄ p̄cepta dei adhuc tñ egen⁹ ⁊ pauper. Tñ adhuc egenus ⁊ pauper: Quia video aliā legē in mēbris meis repugnantē legi mētis mee. Tñ egenus ⁊ pauper: Quia beati qui esurūt et sitiunt iusticiā. Adhuc esurio: adhuc sitio: saturitas mea dilata est nō ablata. Ego vero egenus ⁊ pauper. Deus adiuua me. Unde cepit: Be⁹ in adiutorū meū itēde: deus adiuua me. Rectissime ⁊ Lazar⁹ ad iutus interpretari dicit. Ille egen⁹ ⁊ pauper qui ablat⁹ est in sinū Abrae: ⁊ gerit typū ecclesie dei: q̄ semp p̄fiteri debet adiutorio sibi opus esse: hoc est veruz: hoc est piūm. Bixi dñs: deus meus es tu. Quare: Quoniam bonozū meozum nō egēs. Ille non eget nostri: nos egemus ipsius: ideo ver⁹ dñs: nam tu nō valde verus dñs serui tui: ambo hoies: ambo egētes deo. Si autē putas egere tui seruum tuū vt des panē: egēs ⁊ tu serui tui vt adiuuet labores tuos: vterq̄ vestrū altero vestrū indiget. Itaq̄ nullus vestrū vere dñs: ⁊ nullus vestrū vere seruus. Audi verū dominū cuius ver⁹ es seru⁹. Bixi dñs deus meus es tu. Quare tu dñs: Quoniam bonozū meozum non egēs. Quid autez tu? Ego vero egenus ⁊ pauper. Ecce egenus et pauper. Pascat deus: subleuet deus: adiuuet deus. Deus inquit adiuua me. **A**diutor ⁊ erutor me⁹ es tu: dñe ne tardaueris. Tu adiutor ⁊ erutor: idigeo auxilio: adiuua: implicat⁹ sum erue. Nemo eñ eruet de iplicationib⁹ nisi tu. Circūstāt nos nex⁹ diuersarū curarū: hinc atq̄ inde dilaniamur q̄si spinis ⁊ sepib⁹. Ambulam⁹ angu-

Alia lra.
† liberator.
† inozeris.

stā viā: fortasse hesimus in sepib⁹: dicam⁹ deo: tu es erutor meus. Qui ostēdit angustā viā: fecit vt sequeremur. Hec vox p̄lueret in nobis fratres. Quātūcūq̄ hic vixerimus: quātūcūq̄ hic p̄fecerimus: nemo dicat: sufficē mibi iust⁹ sū: Qui dixerit: remāsit in via nō nouit puenire. Ubi dixerit sufficit: ibi hesit. Attēde Aplm cui non sufficit: vide quō se vult adiuuari donec pueniat. F̄res inq̄t: ego me nō arbitror cōprehēdisse: ne illi sibi viderent apprehēdisse. Quib⁹ rursus dicit: Qui se putat aliqd̄ scire: nōdū scit quēadmodū oporteat scire. Quid q̄ ait: Fratres ego me non arbitror cōprehēdisse. Supra dixerat: si qz iā acciperim aut iā p̄fectus sim: ⁊ ibi sequit. Fratres ego me nō arbitror cōprehēdisse. Si nōdū accepit: egen⁹ ⁊ pauper est: si nōdū p̄fectus est: egen⁹ ⁊ pauper est: bñ dicit: de⁹ adiuua me. Sed intelligit aliquid ⁊ excelsius intelligit. Uide tñ quid dicat. Et aut qui potēs est oia facere sup̄abundanti⁹ q̄ petim⁹ ⁊ intelligimus. Uide q̄ qz nōdū puenit: nōdū app̄hēdit. Quid ergo ait: Fratres ego me nō arbitror apprehēdisse: vnum autē que retro oblitus in ea que ante sunt extent⁹: fm̄ intentionē sequor ad palmam superne vocatiōis. Ille ergo currit: tu hesisti: ille dicit nōdū se p̄fectū: ⁊ tu iam de p̄fectione gloriaris. Confundātur qui tibi dicunt euge euge. Cōfundaris inter illos ⁊ tu: quia tu tibi dicis euge euge. Qui eñ seipm̄ laudat sibi dic̄ euge euge: qui ab alijs laudatur ⁊ p̄sentit: non portat oleum secū deficiūt faces: clausurus ē ille ianuā. Hoc q̄ nos docuit psalm⁹ iste breuē carissimi ex admonitione solemnitate martyriū: vt intelligamus qz martyres tribulationem hic passi sunt corporalē: nos in quāta cūq̄ pace simus: necesse est patiamur tribulationē spiritualē: ⁊ necesse ē vt inter scādala ⁊ zizania ⁊ paleā gemat ecclesia ⁊ illa massa: donec messis veniat: donec ventila bñ: donec veniat vltima ventilatio: vt sepe tur palea a frumēto: donec ad horreū redigat. Quod donec fiat clamem⁹: ego vero egenus ⁊ pauper sum: deus adiuua me: adiutor meus es tu: domine ne tardauerit. Quid ē ne tardauerit? Quia longū ē vt veniat christus. Quid igitur? Quia dicimus ne tardaueris: iam ventur⁹ est anteq̄ statuit venire? Quid sibi vult hoc votum ne tardaueris? Ne mihi tardi⁹ videat: qd̄ velturus est. Tibi eñ longū videtur: nō deo

longū videtur cum m
veluti dicit vigilat
obstantia: carū ab
crederetis ab eo
in terrore sanq̄
potere delicias que
habet cum nō daret
bus forte corripit
aduersus deū: nō
tam vnde cogit
erunt. Bolongus
dñi dicit: dñe
in via libere de
it. Tibi nō p̄sentit
salus vt dicit. E
tu cōprehēdisse
Dñe: remāsit
te nōdū accepit
p̄fectus est: egen⁹
ad iutus interpretari
dicit. Ille egen⁹
qui ablat⁹ est in
sinū Abrae: ⁊ gerit
typū ecclesie dei: q̄
semp p̄fiteri debet
adiutorio sibi opus
esse: hoc est veruz:
hoc est piūm. Bixi
dñs: deus meus es
tu. Quare: Quonia
m bonozū meozum
nō egēs. Ille non
eget nostri: nos
egemus ipsius: ideo
ver⁹ dñs: nam tu
nō valde verus dñs
serui tui: ambo
hoies: ambo egētes
deo. Si autē putas
egere tui seruum
tuū vt des panē:
egēs ⁊ tu serui tui
vt adiuuet labores
tuos: vterq̄ vestrū
altero vestrū
indiget. Itaq̄ nullus
vestrū vere dñs:
⁊ nullus vestrū
vere seruus. Audi
verū dominū cuius
ver⁹ es seru⁹. Bixi
dñs deus meus es
tu. Quare tu dñs:
Quoniam bonozū
meozum non egēs.
Quid autez tu? Ego
vero egenus ⁊
pauper. Ecce egenus
et pauper. Pascat
deus: subleuet
deus: adiuuet deus.
Deus inquit adiuua
me. **A**diutor ⁊
erutor me⁹ es tu:
dñe ne tardaueris.
Tu adiutor ⁊ erutor:
idigeo auxilio:
adiuua: implicat⁹
sum erue. Nemo eñ
eruet de iplicationib⁹
nisi tu. Circūstāt
nos nex⁹ diuersarū
curarū: hinc atq̄
inde dilaniamur
q̄si spinis ⁊ sepib⁹.
Ambulam⁹ angu-

longū videtur cui mille anni dies vn^o est: vel tres hore vigilie. Sz tu si nō habueris tolerantia: tardū tibi erit: z cū tibi tardum erit deflexeris ab eo: z eris similis illis qui in heremo fatigati sunt: z festinauerūt a deo petere delicias quas illis in patria reserua bat: z cum nō darentur delicie in itinere q̄ bus forte corrūperentur murmurauerunt aduersus deū: z redierunt corde in egyptum vnde corpe erant separati: corde redierunt. Noli ergo tu sic: noli sic: time verbū dñi dicētis: Ademēto vxoris Loth. Et ipa in via iā liberata de sodomis retro respexit. Ubi respexit: ibi remāsit: facta est statua salis vt p̄diat te. Exēplo em̄ tibi data ē: vt tu cor habeas: non remaneas fatū in via. Attēde remanentē z trāsī: attēde respicientē retro: z tu in anteriora extētus esto sicut Paulus. Quid ē nō respicere retro: Que retro oblitus inq̄t. Jō sequeris vocat^o ad supernā palmā: de q̄ postea glouer: qz idē Ap̄lus dicit: Superest mihi corona iusticie quā mihi reddet dñs i illo die iust^o iudex.

Explicit Tract. de ps. LXX.

Incipit Tract. de ps. LXX.

Sermo p̄mus: de p̄ma pte psalmi.

In omnib^o scripturis sanctis gratia dei que liberat nos: cōmendat se nobis: vt cōmendatos habeat nos. Hoc in isto psalmo cantatur: de quo cū vestra caritate loqui suscepimus. Aderit dñs vt sic ea corde p̄cipiā quō dignum est: z sic ea p̄mā quō expedit vob. Multū em̄ mouet dei amor z timor. Timor dei qz iustus est: amor qz misericors est. Quis. n. ei diceret qd fecisti si dānaret iustū: Quāta ergo misericōdia eius vt iustificet iniustum: Ex hoc plectū nobis z Ap̄tolū audiui mus eandē maxie gratiā cōmendantē: de cui^o cōmendatiōe habebat iudeos inimicos: velut d̄ lra legi p̄sumētes: et tāq̄ iusticiā suā diligentes atq̄ iactantes: de quib^o dicit: Testimoniū phibeo illis: qz zelū dei habent: sed nō fm̄ scientiā. Et tanq̄ ei diceretur: quid est em̄ habere zelum dei fm̄ scientiā: subiecit p̄tinuo. Ignorātes enim dei iusticiā z suā volentes p̄stituere: iusticie dei nō sunt subiecti. Gloriātes inq̄t tanq̄ de operib^o excludunt a se gratiā: z tanq̄ d̄ sanitate sua falsa p̄sumētes: respuunt medicinā. Cōtra tales em̄ z domin^o dixerat: Nō veni vocare iustos: sed peccatores in penitentiā: nō est opus sanis medic^o: s̄ male habētibus. Hec est ergo tota sciētia ma

gna hominis: scire quia ipse p se nihil est: z qm̄ quicquid est a deo est z p̄pter deū est. Quid em̄ habes inq̄t qd nō accepisti: Si aut accepisti qd gloriaris quasi nō accepis: Hāc gratiā q̄ cōmendat Ap̄lus: hinc h̄re meruit inimicos iudeos: de lra legis z d̄ sua iusticia gloriātes. Hāc q̄ cōmendās in lectione q̄ lecta est sic ait: Ego em̄ suz minim^o ap̄loz q̄ nō sum dignus vocari ap̄lus: qz p̄secutus sū ecclesiā dei: sed ideo inq̄t misericordiā p̄secutus sum: qz ignorans feci in incredulitate. Beinde paulopost. Fidelis sermo est inquit: z omni acceptōe dignus: qz christus Iesus venit in hūc mundū peccatores saluos facere: quoz p̄mus ego sū. Nūquid ante illū nō erāt pctōres: Quid est q̄ prim^o ego: Antecedēs omnes nō tpe: sed malignitate. Sed iō inq̄t misericōdiam cōsecut^o sum: vt in me ofideret christ^o Iesus omnē longanimitatē ad informationē eorū qui credituri sunt illi in vitā eternam: id est vnusquisq̄ pctōr z iniqu^o iam de se de sperās: iam habens quasi gladiatorū animū: vt iō faciat q̄cquid vult: qz necessario dānādus ē: respiciat tñ ad ap̄m Paulū: cui tanta crudelitas: tantaq̄ malicia a deo donata ē: z nō de se despādo puertat ad deum. Hāc q̄ gratiā cōmendat nobis deus: z i isto psalmo: Intueamur illū: z videam^o an ita sit: an forte ego alie suspicer. Etenim arbitroz hūc eū h̄re affectū: z hoc oibus p̄ se suis syllabis resonare: id ē hoc nobis cōmendare gr̄az dei gratiā q̄ nos liberat in dignos: nō p̄t nos s̄ p̄pter se: vt etiā si nō hoc dicerē: neq̄ hoc p̄locut^o eēm: qlibet me diocris cordis homo attēte audiēs verba eiusdē psalmi sapet hoc: z forte ipis v̄bis si aliud habebat i corde mutaret: z fieret qd hic sonat. Quid est hoc: Est tota spes nostra in deo sit: nihilq̄ in nobis tanq̄ de nostris virib^o p̄sumamus: ne n̄m faciētes qd ab illo ē: z qd accepimus amittam^o. **T**itulus q̄ psalmi hui^o: vt solet titul^o psalmi: indicans in limine quid agatur in domo. **I**psi David filioz Jonadab: z eoz q̄ primi captiui ducti sūt. Jonadab hō fuit qdā: cōmēdat nob ex p̄phetia Hieremie: q̄ filiis suis p̄cepit vt vinū n̄ biberēt: neq̄ in domibus residerēt: s̄ in tabernaculis habitaret. P̄ceptū aut patris filij tenuerūt z seruauerūt: z ex hoc bñdici a dño meruerūt. Bñs hoc nō preceperat: s̄ pater ipsorū. Sic aut hoc acceperūt tanq̄ p̄ceptū a dño deo suo: qz z si dñs n̄ p̄cepit